

С Т А Н О В И Щ Е

от д-р **Ангел Енчев Димитров**, доцент в ПУ „Паисий Хилендарски“, професионално направление 3.7. Администрация и управление (Икономика и управление)

Относно дисертационен труд на тема: „Конкурентоспособност на микро- и малките предприятия от винарската индустрия в област Пловдив“ за присъждане на образователна и научна степен „доктор“.

Област на висше образование: 3. Социални, стопански и правни науки

Професионално направление: 3.8 Икономика

Докторска програма: Икономика и управление (Индустрия)

Автор: Гергана Димитрова Димитрова

Научни ръководители: доц. д-р Юлия Джабарова, доц. д-р Ангел Димитров – ПУ „Паисий Хилендарски“

1. Представяне на процедурата и докторанта

Със заповед №РЗЗ-1160/07.032019 г. на Ректора на ПУ „Паисий Хилендарски“ съм определен за член на за осигуряване на процедура за защита на дисертационен труд на тема „Конкурентоспособност на микро- и малките предприятия от винарската индустрия в област Пловдив“ в област на висше образование: 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.8. Икономика, докторска програма Икономика и управление (Индустрия). Автор на дисертационния труд е Гергана Димитрова Димитрова – докторант в редовна форма на обучение.

Представеният комплект документи съдържа всички материали, необходими за разкриване на процедурата и защитата на дисертационния труд, които са в пълно съответствие с изискванията на ЗВО, ЗРАСБ, Правилника за неговото прилагане и Правилника за развитие на академичния състав на ПУ „Паисий Хилендарски“.

Приложени са 2 студии (една от тях под печат), 1 доклад и 1 статия по темата на дисертационния труд.

Гергана Димитрова придобива ОКС „бакалавър“ по „Стопанско управление“ през 2002 г. в ПУ „Паисий Хилендарски“. Завършва магистърска програма „Счетоводство и контрол“ във Факултета по икономика на Аграрен университет в Пловдив през 2009 г. Владее на професионално равнище английски, руски език и притежава необходимата дигитална компетентност. От приложената автобиография е видно, че притежава експертиза в снабдяването, пласмента и в други стопански и управленски функции, което предполага успешно разработване и защита на дисертационния труд.

От 2012 г. е служител в ПУ „Паисий Хилендарски“. През 2016г. е зачислена в редовна докторантура към Факултета по икономически и социални науки (ФИСН) на Университета. Освен административни ангажименти, докторантката е със заетост в разработването и управлението на проекти през същия период. Възлагана ѝ е

консултантска дейност и упражнения по комплекс от икономически и управленски дисциплини сред които „Основи на управлението“, „Дистрибуционна политика“, „Спортен мениджмънт“ и т.н. В резултат на това, от 2012 г. към настоящия момент, Гургана Димитрова повишава значително своята икономическа и управленска компетентност. През същия период, чрез подготвените и изнесените семинарни занятия и участието в семестриални изпити, се осигурява и необходимата ѝ педагогическа подготовка.

Познавам Гургана Димитрова в качеството ми на неин научен ръководител. Личните ми впечатления от съвместната ни работа са отлични. През периода на съвместната ни работа, Гургана Димитрова проявява трудолюбие, любознателност, отговорност, инициативност, наред с умения за работа в екип и етичност във взаимоотношенията с колегиата. Докторантката се вписва успешно в колектива на ФИСН и е ценен и уважаван колега.

2. Актуалност на тематиката

Актуалността на темата на дисертацията е безспорна и нарастваща, което е особено валидно при днешната бизнес среда с висока неопределеност и в условия на глобализиран пазар с все по-нарастваща конкуренция и високи технологии. Конкурентоспособността на икономиката е национален приоритет за чието решаване е предвидено значително финансиране по оперативни програми на ЕСФ. Проблемът за конкурентоспособността е слабо структуриран и предполага решаването на важни изследователски задачи, каквито са заложи в дисертацията. Те произтичат от предизвикателната цел на дисертацията, подцелите и обвързаните с тях, които са ясно дефинирани и актуални, обект и предмет на изследването. Актуалността на тематиката е аргументирана лаконично и убедително в увода, но и доказвана в цялостното съдържание на разработката в контекста на защитата на изследователската теза и подкрепящите я микротези.

3. Познаване на проблема

Докторантката познава задълбочено проблема на изследването. В подкрепа на направения извод е значителната по обем и значима като съдържание глава първа от дисертацията, чието разработване е резултат от задълбочен литературен обзор. Това е видно и от богатата библиографска справка, включваща 212 източника, от които: 87 на български език; 37 на английски език; 18 на руски език и 70 електронни източника. Направен е критичен анализ на теоретичните и методологическите постановки по проблема. Докторантката борави коректно с научния апарат. Научната дискусия е етична.

4. Методика на изследването

Методиката на изследването е представена лаконично в уводната част. В нея се фиксират и ограниченията на изследването. Системата от изследователски подходи, методи и показатели е убедително обоснована в глава трета и произтича от целта и

задачите на изследването. Приложеният комплексен изследователски подход осигурява надеждността на получените научни резултати и аргументацията на направените изводи и препоръки.

5. Характеристика и оценка на дисертационния труд и приносите

Дисертацията е разработена в обем от 218 страници и 46 страници приложения. Структурата е обоснована, логична, класическа и оптимална като равнище на аналитичност. Тя включва въведение, три глави, препоръки и насоки за развитието на изследвания обект, заключение и приложения. В основните части на дисертацията се представят последователно: теоретични и методологически въпроси; състоянието на винарската индустрия в България; методиката и резултатите от изследването.

Информацията е подходящо систематизирана в 42 таблици. Изложението е подходящо и богато илюстрирано с 49 фигури и 19 схеми.

Към вече характеризираните силни страни на дисертацията биха могли да се добавят следните:

- много добре изяснен понятиен апарат в неговите взаимовръзки;
- много добре методически обосновано, организирано и проведено емпирично изследване;
- изпълнени и дори надхвърлени са нормативните изисквания към докторската дисертация, като научно изследване.

Тук следва да се акцентира върху: изведените съвкупни индикатори; предложения модел за оценяване на конкурентоспособността на индустриалните предприятия; ситуационния анализ на микро- и малките предприятия от винарската индустрия на област Пловдив и предложената, на тази солидна основа, стратегия за тяхното развитие.

Приемам формулировката на научните приноси. Като особено важни сред тях биха могли да се изтъкнат следните:

- **научни:**
 - предложен модел за генериране на конкурентни предимства, посредством маркетинговия микс;
- **научно-приложни:**
 - разработен и апробиран в обекта на изследване, концептуален модел за оценяване на конкурентоспособността на индустриалното предприятие;
 - изведени съвкупни съставни индикатори за оценка на конкурентоспособността на предприятията и на привлекателността на индустрията.

6. Преценка на публикациите по дисертационния труд и личният принос на докторантката

Докторантката Гергана Димитрова е представила 4 публикации – 2 студии /едната от които в съавторство и под печат в годишник 11 на ФИСН при ПУ „П. Хилендарски/, 1 статия и 1 доклад в специализирани, рецензирани и реферирани издания. Те са по

темата на дисертацията и в потвърждение на способностите и уменията на докторантката за провеждане на научни изследвания. Получените научни резултати са личен принос на докторантката. Чрез приложените публикации се осигурява необходимата публичност на резултатите от дисертационното изследване.

7. Автореферат

Представеният автореферат е разработен в съответствие с изискванията. Той отразява синтезирано и коректно структурата и съдържанието на дисертационния труд

8. Препоръки

На първо място - препоръчвам на докторантката да продължи изследването по темата в изследвания обект. Предпоставка за това е високата ѝ активност и към настоящия момент в проектната дейност. На тази основа дисертационния труд би могъл да се обогати и развие до монографично изследване. Биха могли да се потърсят възможности за приложение на разработените методика и концептуален модел и в други обекти на изследване.

Второ - на базата на изпълнението на първата препоръка, би могло докторантката да подготви спецкурс, който би бил много полезен за подготовката на студентите.

Трето - въпреки достатъчният брой и като качество, автори публикации по темата на дисертационния труд, препоръчвам още по-голяма активност чрез студии и статии в индексирани и реферирани издания в международните научни мрежи.

Заклучение

Дисертационният труд на Гергана Димитрова съдържа важни научни и научно-приложни резултати, и отговаря на всички изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и Правилника за развитие на академичния състав на ПУ „Паисий Хилендарски“ (ПРАСПУ).

Дисертационният труд показва, че докторантката Гергана Димитрова притежава задълбочени теоретични знания и професионални умения по научна специалност “Икономика и управление“, като показва развити качества за самостоятелно провеждане на научно изследване.

Поради гореизложеното, убедено давам своята **положителна оценка** за проведеното изследване, представено от рецензираните по-горе дисертационен труд, автореферат, публикации, постигнати резултати и приноси и **предлагам на почитаемото научно жури да присъди образователната и научна степен ‘доктор’** на Гергана Димитрова Димитрова в област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.8 Икономика, докторска програма „Икономика и управление (Индустрия)“.

Пловдив,

22.04.2019 г.

Изготвил становището,

член на Научното жури:

/доц. д-р А. Димитров/